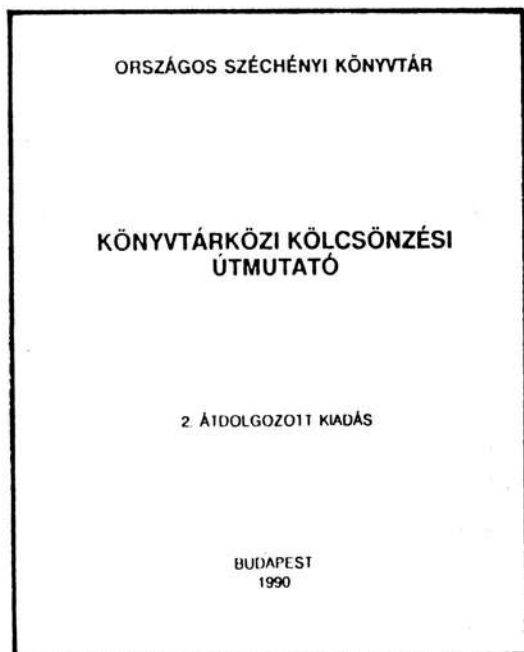

Imponáló optimizmus egy fontos szolgáltatás érdekében

Könyvtárközi kölcsönzési útmutató / írta Fejes Józsefné és Karácsonyi Rózsa; szerk. Sonnevend Péter. - 2. átdolg. kiad. - Bp.: OSZK, 1990. 119 p.

Imponáló az az optimizmus, amely a kötet két íróját és szerkesztőjét arra ösztönözte, hogy (egy 1982-es kiadvány átdolgozásával) a rendszerváltás, a deregulációs "hullám", az önkormányzatok megalakulásának időszakában és a költségvetési intézmények létét fenyegető gazdasági helyzetben utat mutasson a könyvtárosoknak a könyvtárközi kölcsönzésben.

Előszavában maga a szerkesztő is lehetségesnek tartja, hogy a szakmai tisztességet szavakba foglaló 19/1981. (XII. 8.) MM. sz. rendelet a dereguláció áldozata lehet, de szerinte ez nem zárja ki az új kiadás megjelentetésének szükségességét.

Ha feltételezzük, hogy rohamosan változó társadalmunkban a könyvtári törvény és a hozzá kapcsolódó jogszabályok sora legalábbis szellemében fennmarad, akkor a könyvtáros szakma egy nagyon érdekes és okos kiadványt kapott a kezébe.

A kötet két szerzője igazán korrekt és pontos munkát végzett azzal, hogy az 1982 óta eltelt időszak tapasztalatait, bizonyos szervezeti változásait és a nemzetközi könyvtárközi kölcsönzés szakmai és pénzügyi szigorításait figyelembe véve dolgozta át az útmutatót.

A kiadvány beosztásában és formájában követi az 1982-es kiadást. Sajnos nem közli, hogy mikor hagyta abba a változások követését. Így egy olyan pillanatképet kapunk, amelyről nem tudjuk, hogy milyen időpontot örökít meg. Most, 1990 decemberében mindenestre dicséretes az a frissesség, amellyel az új

névadási hullámot követni igyekszik (pl. az Állami Gorkij Könyvtár már Országos Idegennyelvű Könyvtárként szerepel), bár ez teljes mértékben nem sikerül neki (pl. a Központi Múzeumi Igazgatóság mint intézmény – tudomásom szerint – megszűnt, és a B 577 kódszám alatt szereplő könyvtár a Magyar Nemzeti Múzeumhoz került).

Nem a szerzők hibája, hogy – lévén még a régi jogszabály hatályban – diplomatikusan kellett fogalmazniuk olyan kérdésekben, mint például "zárt" anyag.

Többször – utoljára 1989 novemberében – került napirendre a könyvtárközi kölcsönzés magas postaköltsége. Ma már tudjuk, hogy a postai díjak 1991-ben ismét drasztikusan növekedni fognak. Itt hívom fel a könyvtárosok figyelmét az útmutató 50. oldalán található tanácsra: "...ha a kölcsönadó könyvtárnak a postaköltség kiegyenlítése gondot okoz, külföldi mintára a postabélyeg küldését tudjuk javasolni". Mi, könyvtárosok, csak abban bízhatunk, hogy a postabélyegegyek megvásárlását nem kell majd az olvasókra áthárítanunk.

Korrekt tájékoztatást kapunk a másolatok készítésének és megküldésének rendjéről, a nemzetközi kölcsönzésben alkalmazott díjakról is, de (és ez sem a szerzők hibája) úgy tűnik, hogy nem sikerült utat nyitni a hazai könyvtárközi kölcsönzésben alkalmazott egységes árrendszer kialakítása felé. A könyvtárak csupán arra kapnak ajánlást, hogy az elkészült másolatokat azonnal és önköltségi áron számlázzák. (Az viszont közismert, hogy minden intézménynél más és más az önköltségi ár.)

A kiadvány tartalmazza a lelőhely-megállapítás legújabb segédeszközeit és módszereit. Örömmel üdvözölhetjük azt a lehetőséget, hogy az OSZK Törökbalinton működő Tároló Könyvtárhoz is lehet könyvtárközi kéréssel fordulni. Kár, hogy ezt csak a Könyvtárközi Kölcsönzési Osztály közbeiktatásával tehetjük meg.

A gyűjtőkori útmutató és a könyvtárak címjegyzéke jelentősen bővült. A legfontosabb és leggyakoribb szakterületek irodalmának könyvtárközi kölcsönzését megkönnyítő tájékoztató. (számomra érthetetlen módon) 15 egészségügyi intézményi (kórházi, kutatóintézeti, gyógyszerügyi) és csaknem ugyanennyi akadémiai kutatóintézeti könyvtár címevel gyarapodott.

A 2000 példányban megjelent kiadvány imponálóan jó papíron és jól olvasható, tagolt szedéstükkörrel segíti a könyvtárközi kölcsönzésben dolgozók munkáját. Reméljük, hogy még hosszú ideig!

Megrendelhető az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtárközi Kölcsönzési Osztályán (Budapest, 1827). Ára: 50 Ft.

Muzslainé Katona Júlia
(Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár)